

JEEBUS KRISTUS
tosi Jumala ja tosi ihminen
Per-Olof Sjögren

Tämän vihkon ovat lahjoittaneet:

LUTHERAN HERITAGE FOUNDATION

36380 Garfield Road Suite 3
Clinton Township, MI 48035
USA

www.lhfmissions.org

SUOMEN LUTHER-SÄÄTIÖ

PL 127
00101 Helsinki

www.luthersaatio.com

Per-Olof Sjögren. Kristus- sann Gud och sann människa. SPT:s
Småskrifter NR 30. Upsala 1979.

Kansikuva: Kristuksen ylösnousemus
Albrecht Altdorferin maalaus vuodelta 1518

Käännös ja piirrookset: Maria Pietilä

Myllypaino, Leväsjoki 2002

Jeesus Kristus — tosi Jumala ja tosi ihminen

Kuka Kristus on? Miten hänen identiteettiään voidaan kuvata oikein? Kysymys on jo kauan vanginnut ja vetänyt puoleensa mielenkiintoa. Uutta testamenttia ei tarvitse lukea pitkälle ennen kuin se tulee esiin: “Millainen tämä onkaan, kun sekä tuulet että järvi tottelevat häntä?” (Matt. 8:27). Oikeudenpalvelijat tulevat takaisin tyhjin toimin, kun heidät on lähetetty vangitsemaan Jeesusta: “Kukaan ihminen ei ole koskaan puhunut niin kuin se mies puhuu”. Hänen sanansa, hänen tekonsa, hänen olemuksensa ja persoonansa piirtyvät terävästi esiin Raamatussa. Hän on kuitenkin vailla vertaansa. Miten häntä voidaan kuvailla tekemättä hänelle väkivaltaa?

Kautta historian Jeesusta on yritetty kuvailla eri tavoin. Milloin on korostettu hänen luonteensa pehmeitä puolia tai sen myrskyisiä, rauhallisia, ankaria tai lempeitä puolia. 1800-luvun romanttisena aikakautena hänet kuvattiin lempeänä ja sopuisana nuorukaisena. Meidän aikanamme hänet usein kuvataan vallankumouksellisena, lähes sissisotilaana, joka samastuu sorrettuihin jopa niin, että taistelee heidän aseillaan. Joskus on väsytty niin lopullisesti yrityksiin selittää hänen luontonsa salaisuutta, että on jopa väitetty, ettei hän ole koskaan edes elänyt. Evankeliumit ovat ihmiskunnan satuja — näin on sanottu, kauniita satuja, terveellisiä satuja, mutta satuja. Kaikki värikkäät Jeesuksesta kertovat lastenkirjat ovat joutuneet lastenhuoneessa samaan pinoon, josta löytyvät Täti Vihreä, Täti Ruskea ja Täti Sinipunainen, Muumipeikko ja kaikki muut. Kun lapset sitten ovat kasvaneet aikuisiksi ja päässeet kriittiseen ikään, he ovat tehneet lopullisen pesäeron näistä seipitetyistä hahmoista — myös Jeesuksesta. Monet niin sanotut kristityt elävät siinä käsityksessä, ettei Jeesusta ole ollut olemassa.

Toiset, joille Jeesuksen henkilö on suurempi henkilökohtainen ongelma, saattavat pelastaa osan Raamatun sisällöstä valikoimalla mieleisensä. Tahdotaan Vuorisaarnan Jeesus, mutta ei ristiinnaulittua. Tahdotaan se Jeesus, joka siunaa lapsia, mutta ei sitä, joka ajaa ulos pahoja henkiä. Hänet halutaan mukaan Kaanaan häihin ja Nainin hautajaisiin, mutta ei ehtoollisen asettamiseen tai taivaaseenastumiseen. Halutaan hänet siunaavana, mutta ei silloin, kun hän huutaa julki vihaansa paatuneita kohtaan.

Lisäksi löytyy ihmisiä, jotka jättävät kaikki Raamatun tekstit huomiotta ja keksivät omia jeesuksia. He luovat itselleen oman kuvansa siitä, mikä heidän mielestään on kaikkein parasta ja mitä he eniten kaipaavat ja kutsuvat tätä kuvaa Jeesukseksi. “Jeesus”, he sanovat, “on minulle sitä ja sitä, hän on se joka sanoo niin ja niin ja joka tekee näin ja näin...” Ei ole harvinaista, että tämä Jeesus-kuva maalataan vahvoin tunnevärein. “Haluan Jeesuksen

olevan sellainen...” Tai: “Moderni ihminen voi kuvitella palvovansa sel-laista Jeesusta, joka on hänen kannaltaan uskottava, joka täyttää hänen ihanteensa siitä, millainen Jeesuksen tulisi olla.”

Kaikki nämä kotitekoiset ja henkilökohtaiset käsitykset Jeesuksesta ovat kiinnostavia ainoastaan esimerkkeinä siitä, miten ihmiset ovat kaikkina aikoina pyrkineet valmistamaan itselleen omia epäjumaliaan, ei aina kivistä ja puusta, vaan ajatuksista ja ideoista. Ne voivat olla kiinnostavia puhtaasti ilmiöihin kuuluvina esimerkkeinä siitä, mitä ihmisen mielikuvitus kykenee tuottamaan.

Ne eivät kuitenkaan ole ollenkaan kiinnostavia vastauksia kysymykseen Jeesuksen persoonasta. Ne ovat täysin turhia eivätkä ne kerro mitään todellisesta Jeesuksesta.

Vastausta kysymykseen Jeesuksen identiteetistä on luonnollisesti haettava sieltä, missä hänen persoonansa on esillä, nimittäin Raamatusta. Raamattu on kirjoitusta Jeesuksesta — tämä koskee yhtä suuressa määrin niin Vanhaa kuin Uutta testamenttia. Kysymys Jeesuksen olemuksesta muodostui myös alkukirkossa yhdeksi käsitellyimmistä aiheista. Kristinuskon ensimmäisten vuosisatojen aikana suoritettiin valtava urauurtava teologinen työ, kun suuri ja perustava totuus Jeesuksen kahdesta luonnosta, jumalallisesta ja inhimillisestä, muotoiltiin selkeästi ja täsmällisesti.

Jo apostolisessa uskontunnustuksessa on muotoiltu perusta kristologialle (oppi Kristuksesta), joka on syvästi harmoniassa Pyhän Raamatun kanssa. Nikean uskontunnustus täydentää sitä edelleen. Kristus on *tosi Jumala*, syntynyt Isästä ikuisuudessa, samoin hän on myös *tosi ihminen*, siinnyt Pyhästä Hengestä ja syntynyt Neitsyt Mariasta. Hän on molempia, eikä hänen luontonsa yhtenäisyys kuitenkaan kärsi siitä vähääkään. Näiden kahden välillä ei ole olemassa minkäänlaista jännitettä, päinvastoin ne edellyttävät toisensa ja lepäävät toisissaan kuitenkin sekoittumatta toisiinsa.

Tämä taas johtuu siitä, että hänen luontonsa on erottamattomassa yhteydessä hänen tehtävänsä. Hän on se, joka hän on siksi, että hän on tehnyt sen, minkä hän on tehnyt. Ja siksi, että hän edelleen tekee sitä, mitä hän tekee. Toisaalta voidaan sanoa: Hän ei olisi kyennyt tekemään sitä, minkä hän on tehnyt, ellei hän olisi ollut se, joka hän on. Mitä hän sitten teki, ja mitä hän tekee? Voidaan erottaa kolme suurta tekoa: Ihmiseksi tuleminen (inkarnaatio), Sovitus (redemptio) ja Kirkastuminen (glorifikaatio).

I Ihmiseksi tuleminen

Hän oli Jumalan tykönä ja hän oli itse Jumala. Ennen kaikkea aikaa hän on syntynyt Isästä. Ajatus pyörryttää ihmistä. Kykenemme ehkä kuvittelemaan, että on olemassa ikuinen tulevaisuus, että aika jatkuu eteenpäin loputtomasti. Voimme kuvitella, että Jumala on sillä tavalla ikuinen, ettei hän koskaan lakkaa olemasta tai lopu tai kuole.

Jumalan ikuisuus ulottuu kuitenkin myös menneisyyteen, jopa niin, että hän on ollut olemassa ennen aikaa. “Niin kuin alusta ollut on...”, ennen kuin aika oli luotu, kun ei vielä ollut olemassa mitään muuta kuin Jumala. Silloin Poika syntyi Isästä taivaallisella, käsittämättömällä tavalla. Raamatun mukaan tämä syntymä oli ainutlaatuinen. Ainoastaan Poika on syntynyt siten. Siksi häntä kutsutaan “ainosyntyiseksi”. Olemme kaikki Jumalan lapsia, Jumalan poikia ja tyttäriä — mutta Kristus on ainutlaatuinen, ainosyntyinen, Poika ennen kaikkea aikaa, ennen kaikkea luotua, Jumala Jumalasta, Valkeus Valkeudesta, Elämä Elämästä.

Siksi kaikki on luotu hänen kauttaan. Hän oli mukana luomisessa. “Hänessä luotiin kaikki, mitä on taivaissa ja maan päällä” (Kol. 1:16). Uppsalan tuomiokirkon pohjoisoven yläpuolella on luomisviikon tapahtumia esittävä kuva, jossa Kristus kuvataan luoja. Hän on Jumalan luova Sana (Joh. 1:1-3). Hänelle eivät siis taivas ja maa ole mitenkään vieraita. Kun hän tulee ihmiseksi, hän tulee omansa luo. Jumala tulee ihmiseksi, eikä se suinkaan ole hänelle mitään päätähuimaavaa uhkapeliä. Jumalan Pojalle ihmiseksi tuleminen ei ole hyppy tuntemattomaan. Hän tuli omiensa luo, mutta hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan (Joh. 1:11).

Ennen ihmiseksi tulemistaan hän oli vierailut maan päällä profeettallisella tavalla. Hän oli erityisesti vierailut Jumalan omaisuuskansan, juutalaisten parissa. Erämaavaelluksen aikana saamaansa leipää he kutsuivat mannaksi (2.Moos. 16:3). Sanan alkuosa tarkoittaa hepreassa “mitä?”. Manna on substantivoitu muoto tästä kysymyssanasta. Tässä se voitaisiin kääntää: “kysymysleipä, arvoitusleipä, mikä-leipä”. Jeesus itse antaa 1200 vuotta myöhemmin selityksen arvoitukseen: “Minä olen elävä leipä, joka on tullut alas taivaasta” (Joh. 6:51). Vesi, jota israelilaiset joivat kalliosta, antoi heille Kristuksesta kumpuavaa elämää, koska kallio, joka seurasi heitä, “oli Kristus” (1.Kor. 10:4). Palavasta pensaasta puhunut ääni oli Kristuksen ääni.

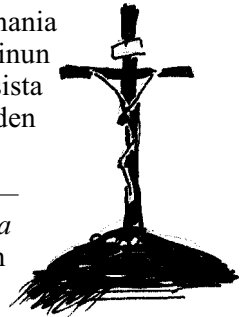
Betlehemissä tapahtui se, että Jumalan poika otti *ihmisen hahmon*. Neitsyt Maria antoi hänelle lihan lihastaan ja veren verestään. Kuten aina, Pyhä Henki kulki hänen edellään ja valmisti tietä Herralle. Maria ei itse käsittänyt tätä, kun Gabriel ilmestyi hänelle ja valmisti häntä tulevaa varten:

“Kuinka tämä voi tapahtua, kun minä en miehestä mitään tiedä?”. “Pyhä Henki tulee sinun päällesi, ja Korkeimman voima varjoaa sinut; sentähden myös se pyhä, mikä syntyy, pitää kutsuttaman Jumalan Pojaksi” (Luuk. 1:34-35). Gabriel viimeisteli työnsä ilmoittaessaan Joosefille lapsen nimen: “Ja sinun on annettava hänelle nimi Jeesus, sillä hän on vapahtava kansansa heidän synneistänsä” (Matt. 1:21).

Inkarnaatiossa hän siis tuli ihmiseksi, otti ihmisruumiin, alkoi elää ihmisenä, kaikessa meidän kaltaisenamme, kuitenkin ilman syntiä. Hän puhui kuin me, söi kuin me, teki työtä kuin me, nukkui kuin me, kulki teitään kuin me. Hän teki kuitenkin kaiken ilman syntiä (Hepr. 4:15).

Siten hän antoi täydellisen esimerkin, ehdottoman, vertaamattoman esikuvan siitä, mitä ihminen on. Psalmia 45 on käytetty kuvaamaan Jeesuksen ihmisyyttä: “Minun sydämeni tulvii hania sanoja; minä lausun: kuninkaasta on minun lauluni, minun kieleni on kerkeän kirjurin kynä. Sinä olet ihmislapsista ihanin, suloisuus on vuodatettu sinun huulillesi, sentähden Jumala siunaa sinua iankaikkisesti”.

Hänen sanansa, hänen tekonsa, hänen ihmeensä — kaikki saa selityksensä siinä, että hän on *ihminen ja Jumala*. Ellei hän olisi sitä, näitä sanoja ei olisi koskaan lausuttu, leski olisi haudannut poikansa, Bartimeus olisi jäänyt istumaan Jerikon portille, Sakkeus olisi pysynyt kaikkien pyhiinvaeltajien maanvaivana.

Sittemmin *hän ei ole koskaan jättänyt* tätä ihmishahmoaan, omaksumaansa ihmisruumista. Siinä hän kärsi, sen sotilaat naulasivat ristille, sen Joosef Arimatialainen ja Nikodemus ottivat alas ristiltä, sen he laskivat hautaan. Sama ruumis käveli ulos haudasta pääsiäispäivänä, saman ruumiin haavoihin epäilevää Tuomasta kehoitettiin pistämään kätensä, saman ruumiin kädet mursivat leipää Emmauksessa hämmästyneille opetuslapsille niin, että nämä tunnistivat Herran. Saman ruumiin apostolit näkivät kohoavan kohti taivasta, kun pilvi vei sen heidän katseidensa ulottumattomiin. Saman ruumiin me vastaanotamme pyhässä ehtoollisessa. On olemassa vain *yksi* Jeesus.

Kun Johannes valtavassa näyssään Patmoksella näki taivaaseen, hän näki siellä — valtaistuimen ja neljän olennon ja vanhimpien keskellä — karitsan, joka näytti “ikään kuin teurastetulta” (Ilm. 5:6). Haavojen jäljet ovat edelleen tallella; tälle Karitsalle, joka nyt elää, mutta jonka elävässä ruumiissa on selvät teurastuksen jäljet, kohotetaan valtava ylistyslaulu: “Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen saamaan voiman ja rikkauden ja viisauden ja väkevyyden ja kunnian ja kirkkauden ja ylistyksen” (Ilm. 5:12).

“Hänelle, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalle ylistys ja kunnia ja kirkkaus ja valta aina ja iankaikkisesti!” (Ilm. 5:13). Tästä Jeesuksen ikuisesti säilyvästä ihmisluonnosta *Johannes Khrysostomos* sanoo: “Jos haluat tietää, mikä ihminen on ja kuinka suuri ihminen on, älä käännä katsettasi ruhtinaiden ja kuninkaiden palatseja kohti. Nosta katseesi, katso kohti Jumalan valtaistuinta, niin näet Ihmisen, Jeesuksen Kristuksen, jonka Pyhä Paavali sanoo istuvan Vallan oikealla puolella”. Todellinen ihminen ei siis ole kukaan meistä. Hän on Kristus.

Karitsa on ikuisiksi ajoiksi saanut nimensä tunnusmerkeistään, haavojen- ja jäljistä. Karitsa on Syntiuhri, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin, kuten jo hänen suuri tienraivaajansa Johannes Kastaja häntä nimitti. Hän on Vapahtaja, eikä ainoastaan nimeltään — nimi kuvaa hänen toimintaansa.

II Sovitus

Tämä on toinen suuri tehtävä, jonka Kristus on suorittanut. Tultuaan ihmiseksi hän sovitti maailman Isän kanssa kuolemalla ihmiskunnan syntien vuoksi. Edellytys sille, että hän kykeni tekemään tämän, on juuri hänen kahtalainen luontonsa, jumalallinen ja inhimillinen.

Ihminen voi tietyssä määrin kärsiä toisen puolesta. Itse asiassa elämä on täynnä tällaisia sijaiskärsimyksen tilanteita. Vanhemmat saattavat joutua kärsimään lastensa puolesta tai heidän kanssaan. Lapset saattavat joutua kärsimään vanhempiensa puolesta. Työpaikalla moni voi saada kärsiä toverin virheistä, huonotuulisuudesta, vilpillisyydestä tai muusta. Ihminen joutuu ottamaan vastaan kaikkea tätä ja vähitellen hän oppii kestävänsä sen.

Jokainen ihmisen tekemä synti on kuitenkin paitsi rikkomus lähimmäisiä kohtaan myös ennen kaikkea rikos kaiken olevaisen Herraa vastaan, rikos Jumalan tahtoa vastaan. Jumala on Pyhä ja kaikki paha on hänelle vierasta.

Kukaan ihminen, kukaan syntinen ihminen, ei kuitenkaan voi hävittää tai hyvittää tätä synnin ulottuvuutta. Se on niin valtava majesteettirikos, ettei ihminen voi parhaalla tahdollaankaan hyvittää sitä, koska jokaisen ihmisen hienoin ja jaloin aie on kuitenkin pohjimmiltaan madonsyömä, pahan kalvama ja myrkyllinen.

Tässä tilanteessa Poika — kauan ennen ihmiseksi tuloaan — näki tehtävänsä ja tarjoutui suorittamaan sen. Ihmisten syntiturmelus oli varsinainen syy hänen ihmiseksi tuloonsa. Hän tuli lopulta ihmiseksi, ei joksikin muuksi — ei leiväksi, ei kallioksi, ei miksikään muuksi kuin ihmiseksi, koska

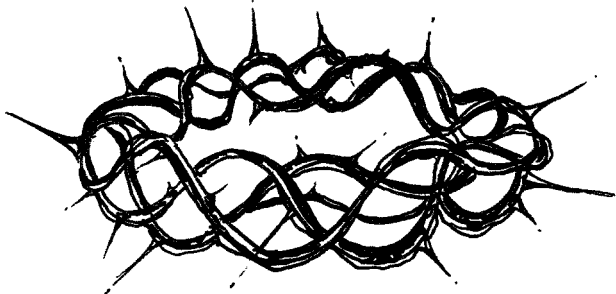
hänen piti kantaa juuri ihmisten syntivelka ja kuolla heidän puolestaan. Hänen oli otettava päälleen rangaistus, joka heille synnin takia kuului: kuolema. “Sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman” (1.Moos. 2:17) — tämä rangaistus ahdisti ihmiskuntaa tukahduttavalla painollaan, ja siitä rangaistuksesta Poika halusi vapauttaa ihmiset ottamalla sen itsensä päälle.

Kun siis näemme Jeesuksen ristillä, meidän on tiedostettava, ettei kyseessä ole idealistin traaginen kuolema. Tämä ei ole se tavallinen tarina yksinäisestä ja hyvästä ihmisestä, joka kuolee väärinymmärrettynä. Jeesuksen kärsimä ristinkuolema ei kuulunut tähän joukkoon. On olemassa erilaisia tapoja kuolla. Hänen kärsimänsä kuolema ei myöskään ollut vain tavallinen ihmisen kuolema, jonka joudumme kaikki ennemmin tai myöhemmin kohtaamaan, se, missä ruumis lakkaa toimimasta joko ulkoisen väkivallan tai sisäisen rappeutumisen takia ja kuolee. Jeesuksen kuolema oli iankaikkinen kuolema, ero Jumalasta, synnin rangaistus eli “kuolemalla kuoleminen”. Siksi hän huusi; “Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit!”. Meille käsittelemättömällä tavalla Poika oli tässä hetkessä erossa Isästä, Pyhää Kolminaisuutta kohtasi ennen kuulumaton erilleen joutuminen. Olkoon ikuinen ylitys Jumalalle, ettei tämä erilleen joutuminen jäänyt voimaan — siinä tapauksessa kaikki oleva olisi pirstaloitunut ja Saatana olisi saanut riemuvoiton: vihan, hajotuksen ja rikkinäisyyden demoni olisi voittanut.

Kuitenkin juuri tässä valtavassa ja kammottavassa kuolemassa Jeesuksen molemmat luonnot tulevat erityisen selkeästi ja teräväpiirteisesti esiin. Tavallinen syntinen ihminen ei olisi koskaan kyennyt tähän. Kukaan ei jaksa kantaa kaikkien syyllisyyttä. Omansakin kantaminen voi olla kyllin raskasta, ja jo Kain valitti aikoinaan: “Syyllisyyteni on suurempi, kuin että sen kantaa voisin” (1.Moos. 4:13). Siksi sillä, jonka oli määrä kantaa kaikkien velka, oli oltava jumalalliset, yli-inhimilliset resurssit.

Jumalan pojalla on sellaiset. Juuri Jumalan poikana hänellä on osallisuus Isän ominaisuuksiin. Hän on Isän tavoin *kaikkivaltias* — tässä yhteydessä se tarkoittaa, että hän kykenee kantamaan koko maailman syntivelan. Hän on *kaikkialla läsnäoleva*. Tässä yhteydessä se tarkoittaa: Se, joka tunnustaa syyllisyytensä ja uskolla ja kiitoksella ottaa vastaan anteeksiannatuksen, voi missä tahansa ottaa vastaan hänen ristillä hankkimansa sovituksen. Hän on *ikuinen*: Tässä yhteydessä se merkitsee sitä, että sovitus on ikuinen. Kaikki, mikä on kerran anteeksiannettu, on anteeksiannettu, eikä sitä koskaan enää lueta sille, joka on saanut anteeksiannatuksen osakseen. Synnin päästö on todellinen. Koska teurastettu Karitsa on taivaassa, voin olla varma, että sovituksen perusta ei ole omassa uskossani, vaan että se lepää taivaassa. Kun *minua* koetellaan ja kiusataan epäilykseen, silloinkin kun

oma uskoni horjuu, *Karitsa* on edelleen siellä näkyvine haavojen jälkineen. Hän on Syntiuhri, Vapahtaja. “Ja sinun on annettava hänelle nimi Jeesus, sillä hän on vapahtava kansansa heidän synneistänsä”. Jumalallinen ja inhimillinen punoutuu yhteen erottamattomaksi kokonaisuudeksi. Ainoastaan Jumalan poika saattoi kuolla koko ihmiskunnan syntien tähden. Koska hän ei ainoastaan ollut kykenevä siihen, vaan myös teki sen, ylistyslaulu kaikuu sekä taivaassa että maassa.

III Kirkastuminen

Katekismuksessa Jeesuksen alennuksen tila ja kirkastunut tila erotetaan toisistaan. Hänen kirkkautensa loistaa esiin myös hänen alennuksen tilassaan. Hän antaa syntejä anteeksi. Kukaan muu kuin Jumala ei voi tehdä sitä — ja hän on Jumalan poika. Hän herättää kuolleita, nostaa langenneita, rohkaisee väsyneitä ja antaa heikoille uutta rohkeutta. Taaborin vuorella hän keskusteli Mooseksen ja Elian kanssa. Hän keskusteli taivaaseenastumisestaan — exoduksesta, tästä maailmasta lähtemisestään — Mooseksen kanssa. Mooseskin suoritti merkittävän lähdön eli exoduksen Egyptistä. Lisäksi hän keskusteli Elian kanssa, joka myös oli noussut taivaaseen. Ehtoollispöydässä hänen kirkkautensa tuli julki siinä yksinkertaisessa, puhtaassa, arvokkaassa, vakavassa ja riemullisessa toimituksessa, jonka hän asetti. Ristillä kirkkaus tuli julki hänen seitsemässä sanassaan, rukouksessa pyövelien puolesta, huolehtimisessa äiti Mariasta, henkensä luovuttamisessa Isän käsiin, ikivanhassa juutalaisessa iltarukouksessa.

Kirkkaimmin se kuitenkin tulee esille pääsiäispäivän ylösnousemuksessa ja kunniaakkaassa taivaaseenastumisessa. Ylösnousemus merkitsi sitä, että hän oli voittanut kuoleman ja Isä oli hyväksynyt hänen uhrinsa kaikkien ihmisten velan hyvitykseksi. Taivaaseenastuminen merkitsi hänen valtaistuimelle nousuaan — ei hänen poistumistaan tästä maailmasta vaan hänen astumistaan valtaan taivaassa ja maan päällä. Valtaistuimeltaan hän nyt hallitsee kaikkea ja kuulee rukouksemme välittäen ne — puhdistettuina —

eteenpäin Isälle. Hän hallitsee valtaistuimeltaan. Se on myös hänen rukous-istuinensa, sieltä käsin hän siunaa meitä kaikkia. Kaikki rukous lähtee hänestä ja hän toimii suurena Esirukoilijana (Hepr. 7:25, 1.Joh. 2:1).

Siksi kaikki rukoukset muodostavat yhden valtavan ylistyslaulun, ylistyksen Isälle, Pojalle ja Hengelle — niin kuin oli alussa, nyt on ja aina, iankaikkisesta iankaikkiseen. Se on ylistyslaulu, joka ei koskaan lakkaa, vaan joka tulee kaikumaan ajan loppuun ja jopa ikuisuuteen, niin, ikuisuuksien ikuisuuksiin. Tältä valtaistuimeltaan *Jeesus hallitsee Herrana*.

Lopuksi vielä joitakin historiallisia mutta kuitenkin ajankohtaisia huomioita. Voidaan huomata, että ihmisillä on kautta aikojen ollut taipumus viipaloida Raamatun ilmoitusta Jeesuksesta enemmän tai vähemmän voimakkaasti. On sanottu: “Jeesus ei ole sen paremmin Jumala kuin ihminenkään. Hän on eräänlainen mystinen välimuoto” (*areiolaisuus*). Tämä näkemys pitää sisällään sovituksen kieltämisen. Jeesuksella ei ole jalansijaa sen paremmin ihmiskunnassa kuin Jumalan luona. Hän on kiehtova ilmestys, joka häikäisee loistollaan — mutta ei mitään muuta.

On myös sanottu: Jeesus on valepukuinen Jumala. Hän ei ole ihminen (*apollinariolaisuus*). Tämäkin näkemys tulee kieltäneeksi sovituksen mahdollisuuden, koska siinä Jeesuksella ei ole osallisuutta ihmisyyteen vaan ainoastaan jumalallisuuteen.

On sanottu: Jeesus on vain ihminen, mutta suurin koskaan eläneistä. Hän on tavallaan yhtä Jumalan kanssa, mutta ainoastaan siten, että hänellä on sama hyvä tahto kuin Jumalalla (*nestoriolaisuus*). Näin Jeesuksesta tulee sittenkin vain yksi meistä, joskin “suurin ihmisen lapsista”. Hän ei kuitenkaan ole Vapahtaja, joka on osallinen jumalallisesta luonnosta. Myös hänen kärsimyksensä on kielletty ja sanottu, että hänen ruumiinsa oli erilainen kuin meidän, ruumis, joka ei kyennyt tuntemaan kärsimystä. Hän ei siis ollut meidän tavallamme ihminen (*eutykiolaisuus*), mikä jälleen kerran tekee sovituksen mahdottomaksi.

Meidän aikanamme näytetään suosivan erilaisista Jeesuksen persoonaan liittyvistä harhaopeista sitä, että hänen ihmisyyttään korostetaan hänen jumalallisuutensa kustannuksella. Jo hänen levätessään seimessä hänessä nähdään pelkkä “seimen lapsi”, kaikkien ihmisvauvojen olemuksen tiivistymä. Kun hän riippuu ristillä, hänet nähdään kärsivän ja vertavuotavan ihmiskunnan edustajana. Pitkäperjantain saarnat eivät aina käsittele sijaiskärsimystä, vaan joskus ne luisuvat sen sijaan kehitysmaiden ongelmiin ja kolmannen maailman kärsimykseen. Toki myös näillä kysymyksillä on paikansa kirkon ja kristityn elämässä ja työssä, mutta pitkäperjantain tekstit käsittelevät kyllä *Kristuksen* täysin ainutlaatuisista kärsimistä ihmiskunnan

puolesta. Pääsiäisen saarnat taas saattavat helposti eksyä maalaileviin ja riemumielisiin keväisiin luontokuvauksiin sen sijaan, että käsittelisivät sitä vieläkin suurempaa ihmettä, että Kristus nousi kuolleista esikoisena ja avasi ulospääsyn kuolemasta jokaiselle, joka uskoo häneen sekä johdatti ihmiskunnan, ihmisen, Jumalan luo noustessaan ihmisruumiissaan taivaan valtaistuimelle.

Vaikka Jeesuksen luonteesta ollaan usein ulkonaisesti samaa mieltä, hänen asemansa Herrana saatetaan kyseenalaistaa, jos ei sanoissa, niin toiminnassa. Jos hän on Jumalan poika ja ihmisen poika, jos hän on kantanut maailman syntivelan ristinkuolemaan asti, jos hän on ikuinen kuningas, kristityn tulisi johdonmukaisesti osoittaa hänelle kuuliaisuutensa ja palvoniansa. Jos ollaankin innokkaita laulamaan ylistyslauluja, tottelemisen kanssa on usein vähän niin ja näin. Mutta ilman katetta laulustakin tulee epä-vireistä. Tämä epäaitous vaivaa edelleen tuskallisesti monia kirkon ja kristittyjen elämänalueita: näistä voidaan mainita *virka* — ihmiset katsovat voivansa muovata sitä oman tahtonsa mukaan, toimien Hänen sanaansa vastaan, jota samalla kutsutaan Herraksi; voidaan mainita *ehtoollinen* — pyhillä asioilla voidaan leikkiä mielin määrin ja sekaan voidaan heittää omia ajatuksia ja tuntemuksia vastoin asetusta; voidaan mainita *kristillinen elämä*, *avioliitto*, *syntymättömän lapsen oikeus elämään*, vanhuksen tai parantumattomasti sairaan elämä, *elämän kunnioitus* kaikkiaan. Silmääkään räpäyttämättä toimitaan Häntä vastaan, joka itse on elämä, vaikka samalla ollaan palvovinaan Häntä Herrana.

Näennäiskristillisyyden kantaa sisällään omaa tuhoaan, eikä siitä kuolemasta ole ylösnousemusta. “Ei jokainen, joka sanoo ‘Herra, Herra’, pääse taivasten valtakuntaan, vaan se, joka tekee taivaallisen Isän tahdon”. Jeesuksen ylistäminen Herrana *tottelematta* häntä, hänen sanojaan ja säädöksiään, johtaa itkuun ja hammasten kiristelyyn.

Parannuksen tie on auki niille, jotka haluavat päästä Taivasten valtakuntaan. Se vie katumukseen ja synnintunnustukseen sekä vastaanottamaan Kristuksen sovituksen hedelmän, anteeksiantamuksen. Se vie hänen vastaanottamisensa Herrana ja Kuninkaana. Silloin ylistyslaulu saa katteekseen todellisen sisällön. Lakataan sotimasta Jeesusta vastaan, lakataan väittelemästä Hänen sanastaan ja annetaan Hänen sanansa ja tekonsa olla voimassa. Hänestä tulee todella Herra, kuten Tuomas sanoi: “Minun Herrani ja minun Jumalani”, tai kuten uskontunnustus sen ilmaisee: “Minä uskon Jeesukseen, Jumalan ainoaan Poikaan, *meidän Herraamme*”.

“Tuomiorovasti Sjögrenille on ominaista kirjoittaa lyhyillä ja selvillä virkkeillä, joita lukijan on helppo seurata. Teologinen reflektointi tapahtuu tunnettujen evankeliumitekstien pohjalta. Yksinkertaiseen Jeesus-uskoon kuuluvat kaikki ne kalleudet jotka sisältyvät Vanhan ja Uuden testamentin todistuksiin Kristuksesta. Sjögren kuvaa miten kaikki kuuluvat yhteen. Oppi Kristuksesta, myös kirkkomme piirissä usein torjuttu oppi neitseestäsyntymisestä, rakentuu kestäväälle raamatulliselle pohjalle. Ei ole myöskään mahdollista todellisuudessa pitää Jeesusta Herrana, jos ei nöyryy hänen apostolisen sanansa alle kunnioittaen sitä, mitä Jeesus opettaa esim. ehtoollisesta tai apostolisesta paimenvirasta. Ainoastaan se Vapahtaja, joka todella on Taivaan ja Maan Herra, lihaksi tullut tosi Jumala -ei ajatuksiemme tuote - pelastaa meidät kaikesta synneistämme.” **Pastori Halvar Sandell.**

Artikkelin kirjoittaja on Göteborgin emeritustuomiorovasti **Per-Olof Sjögren**. Hän on erityisesti tullut tunnetuksi selkeistä Raamattuun ja luterilaiseen oppiin pitäytyvistä kirjoituksistaan.

Tämä vihko jatkaa Suomen Luther-säätiön **Aamutähti-sarjaa**, joka keskittyy uskonelämän peruskysymyksiin. Sarjan toimittajina ovat rovasti, teol.lis. **Simo Kiviranta** ja pastori **Juhana Pohjola**.

Suomen Luther-säätiö
Aamutähti
Nro 19.

ISBN 952-5409-10-4